

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาเรื่องผลของการใช้ตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนสองแบบ ที่มีต่อการจำ
ความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของการใช้ตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนสองแบบ ที่มีต่อการจำความหมาย
คำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำถามในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการนำเสนอตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนแบบภาพรวมและแบบภาพ
ย่อย มีคะแนนความจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. นักเรียนที่ได้รับการนำเสนอตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนแบบภาพรวมและแบบภาพ
ย่อย มีความคิดเห็นต่อการใช้ภาพเป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่มีต่อการจำ
ความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายศิลป์ - ภาษา (ภาษาฝรั่งเศส)
ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนวัดมโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายศิลป์ - ภาษา (ภาษาฝรั่งเศส) โรงเรียนวัดโนนทัยพยัคฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 41 คน จัดเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ภาพ แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

1.1 ภาพรวม หมายถึง การนำเสนอภาพวาดลายเส้นแบบง่าย (Simple line drawing) ซึ่งเป็นภาพที่มีเนื้อหาของภาพเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว โดยนำเสนอเป็นภาพรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ต้องการให้นักเรียนจำความหมายเพียงภาพเดียว

1.2 ภาพย่อย หมายถึง การนำเสนอภาพวาดลายเส้นแบบง่าย (Simple line drawing) ซึ่งเป็นภาพที่มีเนื้อหาของภาพเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว โดยนำเสนอเป็นภาพย่อยที่ละภาพรวม 3 ภาพ กล่าวคือนำเสนอเนื้อหาของภาพที่มีจำนวนคำศัพท์ที่ต้องการให้นักเรียนจำความหมายเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ และภาพสุดท้ายคือภาพที่มีลักษณะเนื้อหาของภาพเหมือนกับการนำเสนอแบบภาพรวม

2. แบบทดสอบการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาพเป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่มีต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทดลองครั้งนี้ได้ทำการทดลองในเวลาเรียนปกติ โดยใช้เวลาในการทำการทดลอง 2 คาบเรียนที่ต่อเนื่องกัน โดยทำการทดลองทีละกลุ่มซึ่งจะได้รับการนำเสนอภาพที่ต่างกัน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการนำเสนอภาพแบบภาพรวม และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการนำเสนอภาพ

แบบภาพย่อย จากนั้นจึงทำการทดสอบการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสและแจกแบบสอบถามความคิดเห็น ๙ ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม โดยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบภายหลังจากที่ได้รับการเสนอภาพแบบภาพรวมและแบบภาพย่อยของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม จากนั้นทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่ม โดยการหาค่า t -test และนำเสนอในรูปแบบของตารางและคำอธิบายประกอบ
2. เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาพ 2 แบบ เป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืน ที่มีต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม โดยนำคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม เพื่อหาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม จากนั้นทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยการหาค่า t -test และนำเสนอในรูปแบบของตารางและคำอธิบายประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการนำเสนอตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนแบบภาพรวมและแบบภาพย่อยมีคะแนนการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการนำเสนอตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนทั้งแบบภาพรวมและแบบภาพย่อยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยทั้ง 2 กลุ่มเห็นด้วยในระดับมากต่อการใช้ภาพเป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืน สำหรับกลุ่มทดลองที่ได้

รับการนำเสนอตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนแบบภาพย่อยมีความคิดเห็นต่อวิธีการนำเสนอโดยเพิ่มจำนวนภาพมากขึ้น ๆ ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาผลของการใช้ตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนสองแบบ ที่มีผลต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 พบว่าคะแนนการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้คล้ายคลึงหรือสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรรณราย เทียมทัน (2536) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ภาพประกอบเรื่อง 2 แบบในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทอ่านที่มีภาพประกอบเป็นภาพรวมซึ่งเป็นภาพที่แสดงเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องรวมกันทั้งหมดอยู่ในภาพเดียวกัน และภาพย่อยซึ่งเป็นภาพที่แสดงเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ แยกทีละภาพ แบ่งกลุ่มทดลองตามระดับผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษจัดเป็นนักเรียนกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ทำการอ่านเรื่องที่มีภาพประกอบแล้วจึงทำการทดสอบหลังการอ่านเพื่อหาคะแนนความสามารถในการที่นักเรียนจะจับใจความสำคัญจากเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ ผลการวิจัยพบว่าคะแนนทดสอบหลังการอ่านเรื่องประกอบภาพ 2 แบบคือ ภาพรวมและภาพย่อยกับนักเรียนกลุ่มสูงกลุ่มต่ำไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับสุริยา นิมิตระกุล (2538) ได้ทำการวิจัยผลของการนำเสนอภาพที่มีต่อการจำประโยคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการนำเสนอภาพโดยการให้นักเรียนฟังประโยค ดูภาพ แล้วสร้างภาพประกอบในใจ และกลุ่มที่ 2 ได้รับการนำเสนอภาพโดยให้นักเรียนฟังประโยค สร้างภาพประกอบในใจ แล้วดูภาพ จากนั้นจึงทำการทดสอบความจำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน เมื่อฟังประโยคที่มีขั้นตอนการนำเสนอภาพช่วยในการจำต่างกัน มีคะแนนความจำไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่ฟังประโยคที่มีขั้นตอนการนำเสนอภาพช่วยในการจำต่างกัน มีคะแนนความจำไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของภาวิบุรณ์ โชติศิริรัตน์ (2537) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพประกอบแบบภาพนิ่งและแบบภาพเคลื่อนไหว เมื่อทำการทดสอบหลังการเรียนแล้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วัฒนไพโรจน์ (2538) ที่ได้ทำการวิจัยผลของประเภท

ตัวชี้นำในหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกลุ่มทดลองให้เรียนเนื้อหาจากการ์ตูนเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบให้คำถามสาระสำคัญ และตัวชี้นำแบบสรุปสาระสำคัญ ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนเนื้อหาจากการ์ตูนเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนจากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบให้คำถามสาระสำคัญ ตัวชี้นำแบบสรุปสาระสำคัญและแบบไม่มีตัวชี้นำไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Goins (อ้างใน พรหมฉาย เทียมทัน, 2536, หน้า 19) ที่พบว่า เด็กบางคนสามารถมองเห็นรูปร่างส่วนรวมของภาพ และในขณะเดียวกันก็สามารถดึงเอารายละเอียดต่าง ๆ ออกมาจากส่วนรวมของภาพได้ ส่วนบางคนมองเห็นเฉพาะรายละเอียดของภาพเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง ส่วนบางคนก็มองเห็นเพียงรวม ๆ ทั้งหมดเท่านั้น ไม่สามารถแยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ ของภาพออกมาได้

ในการพิจารณาสาเหตุที่ทำให้คะแนนการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นด้วยเนื้อหาของภาพที่ใช้ในการนำเสนอ กล่าวคือ กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มที่ได้รับการนำเสนอภาพแบบภาพรวมและแบบภาพย่อยต่างก็ได้รับภาพที่มีเนื้อหาของภาพที่เหมือนกัน โดยกลุ่มที่ได้รับการนำเสนอภาพแบบภาพรวมได้รับเนื้อหาทั้งหมดของภาพโดยทันที ในขณะที่กลุ่มที่ได้รับการนำเสนอภาพแบบภาพย่อยได้รับเนื้อหาของภาพทีละส่วน ๆ และสุดท้ายภาพที่ได้รับคือภาพเดียวกันกับภาพของกลุ่มที่ได้รับการนำเสนอภาพแบบภาพรวม ทั้งนี้วิธีการนำเสนอภาพที่ต่างกันดังกล่าวจึงไม่เป็นปัจจัยหรือมีผลต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส แต่เป็นด้วยตัวเนื้อหาของภาพที่ใช้ในการนำเสนอที่เป็นปัจจัยหรือมีผลต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยทำหน้าที่ช่วยในการสืบค้นความหมายคำศัพท์และช่วยในการจำคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ดังเช่นผลการวิจัยของอัจฉรา ด้านอุตรา (2528) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ภาพมีความสามารถในการระลึกได้ทันทีสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้จินตภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของมานิต ทองจันทร์ (2523) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาพวาดลายเส้น 3 แบบกับการเรียนปกติ โดยให้นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยให้นักเรียนเรียนด้วยสมุดลำดับภาพที่เขียนด้วยภาพวาดลายเส้น 3 แบบคือ ภาพวาดลายเส้นแบบเต็ม แบบร่าง และแบบเงาสำหรับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมเรียนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลจากการเรียนด้วยสมุดลำดับภาพที่เขียนด้วยภาพวาดลายเส้นทั้ง 3 แบบไม่แตกต่างกัน แต่จะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียนแบบปกติ

จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าการใช้ภาพเป็นตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนมีผลต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน สอดคล้องกับ Travers, Elliott & Kratochwill (1993, p.

269-270) ที่ได้กล่าวว่า ในเวลาที่เรามีปัญหาเกี่ยวกับการจำหรือประสบการณ์ยากลำบากในการค้นคืน การค้นคืนจะง่ายขึ้น โดยการจัดหาตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนให้กับตัวเราเอง ซึ่งเป็นเทคนิคง่าย ๆ ในการช่วยพัฒนาความจำ ซึ่งไม่เพียงเป็นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเท่านั้นแต่ยังเป็นการช่วยจำด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Baron (1992, p. 241) ที่กล่าวถึงวิธีที่จะช่วยพัฒนาความจำวิธีหนึ่งว่า การให้ตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนกับตนเองจะช่วยปรับปรุงการจำ เช่นเดียวกับ Bourne & Ekstrand, Jr. (1973, p. 126-127) ที่ได้เสนอแนะวิธีให้ได้มาซึ่งความจำที่ดีว่าให้พยายามจัดหาตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนให้กับตัวเองในช่วงเวลาของการเรียนรู้ครั้งแรก (Original learning) โดยเลือกตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่เรารู้จักซึ่งจะถูกนำเสนอในเวลาที่เราระลึก โดยเขาได้กล่าวเสริมอีกว่าเราควรพยายามเรียนรู้ให้สมบูรณ์และใช้ตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Zimbardo & Rush (1967, p. 174) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ข้อมูลทั้งหมดอยู่ในความจำ แต่ไม่สามารถค้นคืนออกมาได้ง่ายเพราะเรามีตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่ไม่เหมาะสม ซึ่งหากเรามีตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่เหมาะสมเราก็จะไม่ลืม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tulving & Pearlstone (1966 as cited in Morgan & King, 1975, p.159) ซึ่งได้ทำการทดลองกับนักเรียนมัธยม โดยให้เรียนคำตามรายการซึ่งถูกนำเสนอโดยเทป 1 ครั้ง โดยที่คำในรายการจะถูกแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ โดยกลุ่มทดลองนี้จะได้เรียนเฉพาะคำต่าง ๆ เท่านั้นโดยไม่ได้เรียนชื่อหมวดหมู่ จากนั้นจึงมีการทดสอบการระลึกโดยเสรี โดยที่กลุ่มทดลองครึ่งหนึ่งจะได้รับสมุดจดคำตอบที่มีชื่อหมวดหมู่ให้มาด้วย ในขณะที่กลุ่มทดลองอีกครึ่งที่เหลือจะได้รับสมุดจดคำตอบที่ไม่มีชื่อหมวดหมู่ให้มา ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับสมุดที่มีชื่อหมวดหมู่สามารถระลึกคำได้ดีกว่า ซึ่งเขาได้สรุปว่าเป็นเพราะชื่อหมวดหมู่เหล่านี้เปรียบเสมือนตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืน (Retrieval cues) ซึ่งในการทดลองครั้งที่ 2 นั้น เมื่อกลุ่มทดลองที่ไม่ได้รับสมุดที่มีชื่อหมวดหมู่ในการทดลองครั้งแรกได้รับสมุดที่มีชื่อหมวดหมู่ปรากฏว่ากลุ่มทดลองนี้มีผลคะแนนการระลึกเพิ่มมากขึ้นจนเกือบจะดีเท่ากับอีกกลุ่มหนึ่งเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ Kagan & Havemann (1972) ได้ทำการทดลองกับนักเรียนมัธยมโดยให้ฟังเทปซึ่งบันทึกเสียงคำหรือประโยคซึ่งเป็นชื่อหมวดหมู่แล้วตามด้วยคำที่เข้ากับหมวดหมู่นั้น ๆ โดยที่กลุ่มทดลองนี้จะถูกบอกไม่ให้จำชื่อหมวดหมู่แต่ให้พยายามจำคำให้มากที่สุดเท่าที่จะจำได้ หลังจากนั้นจึงเขียนคำเหล่านั้นลงในสมุดให้มากที่สุดเท่าที่จะระลึกได้ กลุ่มทดลองครึ่งหนึ่งได้รับสมุดจดคำตอบที่มีเส้นบรรทัดเท่ากับจำนวนคำที่พวกเขาได้ยิน ส่วนกลุ่มทดลองอีกครึ่งหนึ่งได้รับสมุดซึ่งบรรจุชื่อหมวดหมู่ของคำและเส้นบรรทัดซึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนคำที่พวกเขาได้ยินในแต่ละหมวดหมู่ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับสมุดซึ่งบรรจุชื่อหมวดหมู่มีคะแนนการระลึกได้ดี

กว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับสมุดซึ่งบรรจุชื่อหมวดหมู่ ซึ่ง Kagan & Havemann ได้สรุปว่ากระบวนการบันทึกและเก็บจำนวนคำของทั้ง 2 กลุ่มทดลองนี้เหมือนกันในความจำระยะยาว แต่เฉพาะกระบวนการค้นคืนเท่านั้นที่ต่างกัน โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับการช่วยเหลือนั้นเป็นเหมือนการกระตุ้นความจำ ซึ่งคะแนนการระลึกได้ของทั้ง 2 กลุ่มทดลองนั้นแสดงให้เห็นว่า ตัวชี้้นำที่ถูกจัดหาให้โดยอยู่ในรูปของหมวดหมู่นั้นสามารถช่วยในกระบวนการค้นคืนได้

จากงานวิจัยและแนวคิด ที่กล่าวมาข้างต้นแสดงว่าตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนส่งผลต่อการจำ แต่งานวิจัยเหล่านั้นล้วนแล้วแต่เป็นการใช้ตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่เป็นการจัดหมวดหมู่ (Category) ทั้งสิ้น มีงานวิจัยและแนวคิดที่กล่าวสนับสนุนอีกเป็นจำนวนมากว่าภาพช่วยให้เกิดการจำได้ และภาพก็สามารถเป็นตัวชี้นำตามที่ Bloom (1976, p. 116) ได้แบ่งชนิดของตัวชี้นำออกเป็น 2 ชนิดคือ ถ้อยคำภาษาและสื่อทัศนะ ดังนั้นภาพจึงช่วยในการจำ แต่เป็นด้วยเนื้อหาของภาพ ไม่ใช่ด้วยวิธีการนำเสนอที่ต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงส่งผลให้คะแนนการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2. จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ภาพเป็นตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนที่มีต่อการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการนำเสนอตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนทั้งแบบภาพรวมและแบบภาพย่อยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยทั้ง 2 กลุ่มเห็นด้วยในระดับมากต่อการใช้ภาพเป็นตัวชี้นำเพื่อช่วยในการค้นคืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาพมีคุณสมบัติตามที่ Dwyer (1978, p. 12) ได้กล่าวไว้หลายประการ อาทิ ช่วยสร้างความสนใจ ทำให้เกิดการสนใจ อยากรู้ อยากเห็น และทำให้เกิดสมาธิ ช่วยให้เกิดความจำได้ง่ายขึ้น ช่วยกำจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคทางภาษา กระตุ้นให้เกิดการอภิปรายและคำถาม ช่วยในการสื่อความหมายที่น่าเชื่อถือ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่แน่นอน สมบูรณ์ ทำให้การจัดระบบการเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ช่วยสรุปใจความสำคัญในบทเรียน ภาพมีลักษณะเฉพาะที่แยกตัวโดดเด่นในการเรียนการสอน สามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน เป็นสิ่งที่นำผู้เรียนให้คิดพิจารณาอย่างรอบคอบและทำให้เกิดข้อสรุปแสดงความสัมพันธ์ ตำแหน่งของส่วนต่าง ๆ ได้ ช่วยให้ง่ายต่อการจำแนกรายละเอียดและแบ่งแยกความแตกต่างโดยตัวชี้นำ เอาชนะเวลาและระยะทาง และตามความคิดเห็นของกลุ่มทดลองก็ยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธี เพื่อนทอง (2534) ที่ได้ศึกษาความสำคัญของภาพที่มีผลต่อการเรียนการสอนว่า ภาพสามารถช่วยดึงดูดความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เข้าใจเนื้อหาที่เขียนหรืออ่านได้สมบูรณ์มากขึ้น อีกทั้งใช้ประกอบการสรุปบทเรียนทำให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระสำคัญของเนื้อหาได้ดี เช่นเดียวกับ

Morrison (1968, p.123) ที่กล่าวว่าภาพสามารถช่วยสร้างจินตภาพและดึงความจำจากประสบการณ์เดิมที่เคยพบเห็นให้กลับมามีได้ นอกจากนั้นภาพยังช่วยให้ผู้ดูหรือผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว (สันทัด ภิบาลสุข และ พิมพิไล ภิบาลสุข, 2524, หน้า 86) ดังนั้นเมื่อกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ๆ จึงมีความคิดเห็นว่าภาพช่วยกระตุ้นความสนใจ ช่วยให้นึกถึงคำศัพท์และความหมายคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วได้ ช่วยให้จำความหมายคำศัพท์ได้ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานไม่น่าเบื่อหน่าย อีกทั้งระยะเวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม ทั้งจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ในการทำกิจกรรมครั้งนี้ นักเรียนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีการช่วยเหลือกันและกันเป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นกิจกรรมใหม่ที่นักเรียนไม่เคยทำมาก่อน ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงส่งผลให้นักเรียนชอบวิธีการใช้ภาพเพื่อช่วยในการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในระดับมากอย่างไม่แตกต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

- 1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าการใช้ภาพแบบภาพรวมและแบบภาพย่อยเป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนช่วยให้ผู้เรียนมีการจำความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้สอนอาจจะเลือกใช้ภาพแบบรวมหรือภาพแบบย่อยเป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนก็ได้
- 1.2 ควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้ภาพในระหว่างการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส เพื่อที่ภาพจะได้เป็นตัวชี้้นำเพื่อช่วยในการค้นคืนความหมายคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาโดยให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการนำเสนอภาพทั้ง 2 แบบ และเปรียบเทียบผลของการใช้ภาพที่มีผลนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนและการรับรู้ภาพที่ต่างกัน
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิธีการนำเสนอภาพด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การจัดวางภาพ มุมมองของภาพ องค์ประกอบของภาพ มิติของภาพ เป็นต้น